

Muusikaõpetus

II kooliaste

4. klass

Õpisisu

Laulmine

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt;
- eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ning kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud;
- relatiivse noodisüsteemi kasutamine meloodia õppimisel;
- kooliastme ühise lauluvara loomine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Eesti lipp“, „Püha õõ“).

Pillimäng

- keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- väikekandle mänguvõtete rakendamine musitseerides;
- kasutab absoluutsete helikõrguste süsteemi pillimängus.

Muusikaline liikumine

- meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
- eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;
- kuulatavale muusikale omase karakteri väljendamine loovliikumise abil.

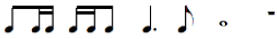
Omalooming

- rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- tekstide loomine (regivärsid, lihtsamad laulusõnad jne).

Muusika kuulamine ja muusikalugu

- muusikapalades muusika väljendusvahendite eristamine kuulamisülesannetes: meloodia, rütm ja tempo;
- hääleliikide kuulamine ning võrdlemine: sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass;
- erinevate kooriliikidega tutvumine;
- autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.

Muusikaline kirjaoskus

- järgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduse mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes:
- 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;
- mõisted: eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, soololaul, koorilaul, interpret, improvisatsioon, sopran, alt, tenor, bariton, bass.

Õpitulemused

Õpilane

- osaleb aktiivselt vastavalt oma võimetele muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- laulab grupis ühe- või kahehäälseid laule ning laulab solistina oma hääle eripära arvestades;
- oskab laulda regilaulu ja peast oma kooliastme ühislause: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eesti lipp” (E. Võrk), „Püha öö” (F. Gruber);
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes;

- kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning põhjendab suunavate küsimuste abil oma arvamust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- püüab eristada hääle- ja kooriliike kuulmise järgi.

5. klass

Õpisisu

Laulmine

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt;
- eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ning kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud;
- relatiivse noodisüsteemi kasutamine meloodia õppimisel;
- duur- ja moll-helilaadi seostamine lauludega
- kooliastme ühise lauluvara loomine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Mu isamaa armas“, „Meil aiaäärne tänavas“).

Pillimäng

- keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- väikekandle mänguvõtete rakendamine musitseerides;
- helistike C-duur ja a-moll seostamine pillimänguga.

Muusikaline liikumine

- meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
- eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;
- kuulatavale muusikale omase karakteri väljendamine loovliikumise abil.

Omalooming

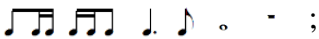
- rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

- tekstide loomine (regivärsid, lihtsamad laulusõnad jne);
- ideede esitamine ja võimetekohane teostamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

- muusikapalades muusika väljendusvahendite eristamine kuulamisülesannetes: meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja tämber;
- orkestri pillirühmadega tutvumine;
- keel-, klahv-, puhk- ja löökpillide eristamine kõla järgi;
- autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.

Muusikaline kirjaoskus

- järgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduse mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes: ;
- helistikud C – a;
- mõisted: helilaad, helistik, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), toonika, helistikumärgid, juhuslikud märgid, keelpillid, löökpillid, klahvpillid, puhkpillid, tempo terminid, sümfooniaorkester.

Õpitulemused

Õpilane

- osaleb aktiivselt vastavalt oma võimetele muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- laulab grupis ühe- või kahehääelseid laule ning laulab solistina oma hääle eripära arvestades;
- oskab kuulata iseennast ja teisi koosmusitseerimisel;
- oskab laulda regilaulu ja peast oma kooliastme ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eesti lipp” (E. Võrk), „Püha öö” (F. Gruber), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvaviis), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul);
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes;
- kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning põhjendab suunavate küsimuste abil oma arvamust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- püüab muusikainstrumente kõla ja kuju järgi ära tunda.

6. klass

Õpisisu

Laulmine

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt;
- eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ning kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud;
- relatiivsete helikõrguste (astmete) seostamine absoluutsete helikõrgustega g–G2;
- relatiivse noodisüsteemi kasutamine meloodia õppimisel;
- kooliastme ühise lauluvara loomine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Kungla rahvas“, „Kas tunned maad“)

Pillimäng

- keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- väikekandle mänguvõtete rakendamine musitseerides;
- helistike G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga.

Muusikaline liikumine

- meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi tunnetamine ja väljendamine liikumises;
- eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;
- liikumise kaudu eri maade (Iiri, Poola, Austria, Saksa, Rootsi, Norra, Läti) rahvamuusikale iseloomulike karakterite väljendamine.

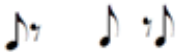
Omalooming

- rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- tekstide loomine (regivärsid, lihtsamad laulusõnad jne);
- infotehnoloogia võimaluste kasutamine oma ideede teostamisel ja esitamisel (nt Music Maker Jam, Musescore)

Muusika kuulamine ja muusikalugu

- muusikapalades muusika väljendusvahendite eristamine kuulamisülesannetes: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber ja vorm;
- Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari ja Saksa muusikaga tutvumine;
- Eesti laulupidude traditsiooniga tutvumine;
- kuulatava muusikapala iseloomustamine ning oma arvamuse põhjendamine, kasutades muusikalist oskussõnavara;
- autorikaitse vajalikkuse teadvustamine ning sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega tutvumine.

Muusikaline kirjaoskus

- järgnevate helivälvuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduse mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes:
- helistikud G-e, F-d;
- mõisted: burdoon, süvamuusika, resonantskeel, runolaul, joodeldamine, kromaatileine, ostinato, laulu- ja mänguselts, laulupidu, dirigent, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud, dünaamika, tempo.

Õpitulemused

Õpilane

- osaleb aktiivselt vastavalt oma võimetele muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;

- laulab grupis ühe- või kahehääelseid laule ning laulab solistina oma hääle eripära arvestades;
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust tulemuse saavutamisel;
- oskab laulda regilaulu ja peast oma kooliastme ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eesti lipp” (E. Vörk), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvaviis), „Kas tunned maad” (F. Berat), „Kungla rahvas” (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), „Püha öö” (F. Gruber);
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes;
- kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning põhjendab suunavate küsimuste abil oma arvamust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- püüab leida iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
- mõistab laulupeo traditsiooni tähendust ja tähtsust.